

**POROČILO O DELU
SINDIKATA DELAVCEV PROMETA IN ZVEZ
MED 7. IN 8. SKUPŠČINO
(2018–2023)**

I. UVOD

V petletnem obdobju, ki je za nami smo se soočali z novimi okoliščinami. Doživeli smo delo v epidemiji, ki je pomenilo izziv vsem posameznikom, ki smo usklajevali delo in družino, pa tudi sindikalnim aktivnostim; doživeli smo menjave vlade, ki so pomenile izziv v sindikalnem udejstvovanju na državni ravni; doživeli smo spremembe na trgu dela, ki so izziv za delodajalce, ki iščejo sodelavce v času rekordno nizke brezposelnosti; ves čas doživljamo tudi trend padca sindikalnega udejstvovanja. Dokazali smo, da smo sposobni preživeti turbulentna obdobja in iz njih iziti močnejši in pametnejši. Pred nami so veliki izzivi, tako pred našim panožnim sindikatom kot pred celotnim sindikalnim gibanjem, ki v zelo zahtevnih družbenih razmerah išče svoje mesto. Spremembe so ključ za novo poglavje sindikalizma, česar se zavedamo vsi. Sami se bomo odločili, kakšne bodo te spremembe. Velik del odgovora na to vprašanje pa nosijo v sebi mladi, ki vstopajo na trg dela in ki sindikat še kako potrebujejo. Naša naloga je, da najdemo pot tudi do njih in tako do naše prihodnosti.

V nadaljevanju predstavljamo glavne aktivnosti, ki so bile v skladu s statutarnimi določili in programskimi usmeritvami vodene v preteklem 5-letnem mandatu. Pred vami je pregled vseh ravni delovanja sindikata.

Z vidika sindikata dejavnosti prometa in zvez so predvsem pomembne kolektivne pogodbe dejavnosti, sklenjene v naši dejavnosti in na teh podlagah sklenjene podjetniške pogodbe.

Pravice, določene v kolektivnih pogodbah, temeljijo na podlagah, sprejetih v zakonodaji, socialnih sporazumih, dogovorih in drugih aktih, ki smo jih socialni partnerji uspeli zagotoviti s pogajanjem v okviru socialnega partnerstva. Vsako mandatno obdobje je vedno zaznamovano s spremembami delovno pravne zakonodaje, socialne zakonodaje, zakonodaje, ki ureja pokojninsko in zdravstveno področje, izjema ni bilo niti preteklo obdobje, kaže pa se, da bo tako tudi v prihodnje.

Precejšen poudarek smo tudi v tem mandatnem obdobju dajali izobraževanju, kar je prav tako razvidno iz poročila.

Poleg tega smo uresničevali programske usmeritve in sodelovali tudi na področju mednarodne izmenjave izkušenj.

Nadaljevalo se je zagotavljanje pomoči posameznikom iz naslova pravic iz delovnega razmerja in uveljavljanje socialnih pravic ter pomoč pri sklepanju podjetniških kolektivnih pogodb in sindikalnih aktivnosti na podjetniški ravni, kar se na podlagi aktov ZSSS izvaja skupaj s sodelavci na teritorialnih oblikah organiziranosti ZSSS.

Sindikalisti v podjetjih ostajate srce naše organizacije, saj skozi vas naši člani doživljajo naše delo. Vaša aktivnost je tista, ki na vsakodnevni ravni pomeni zavarovanje pravic delavcev, pomagate pri reševanju vsakodnevnih težav, se postavljate s stališči in argumenti proti delodajalcu in vodite socialni dialog z delodajalcem, za kar vam moramo tako na teritorialni ravni, kot na ravni dejavnosti in ZSSS stati ob strani in vas podpirati. Tudi sami imate nalogo, da spremljate izvajanje sprejetih določb posameznih aktov in opozarjate na posamezna

odstopanja in nepravilnosti. Med pomembnimi nalogami sindikalista v podjetju je tudi obveznost izobraževanja iz področij, ki jih za svoje sindikalno delo potrebujete. O delu na višjih ravneh naše organiziranosti poskušamo članstvo čim bolj informirati preko našega glasila Delavska enotnost, za korektno prenašanje informacij med člane pa ste zadolženi tudi zaupniki.

V tem obdobju se je izoblikovalo izjemno veliko stališč, vodile so se številne razprave, pogovori, pogajanja in druge aktivnosti. Med vsem tem je tudi precej začetega dela, ki ga zaradi različnih razlogov tudi v tem mandatnem obdobju še vedno nismo uspeli dokončati. Zato je potrebno iskati še druge možnosti in tudi te naloge pripeljati do konca. Da je temu res tako, lahko ocenite tudi na podlagi vseh prejetih gradiv, zapisnikov in nenazadnje vsak drugi konec tedna, ko prejmete Delavsko enotnost in se skozi njeno vsebino seznanjate o aktivnostih.

Temelj dela so pričakovanja članov, ki jim skušamo v prvi vrsti zagotoviti normalne delovne pogoje in ustrezno plačilo za to delo. Za uresničitev teh pričakovanj v naši državi obstajata dva temelja na katerih gradimo: Zakon o delovnih razmerjih in kolektivne pogodbe dejavnosti.

Da ta dva dokumenta lahko zaživita in tudi delujeta v realnosti, torej med delavci in našimi člani, je potrebno vložiti veliko, od sodelovanja strokovnih služb in znanja, izobraževanja zaupnikov in po uveljavitvi tega v praksi, nenehno budno spremljati izvajanje pravil v praksi.

Pred nami je še mnogo izzivov, velikega nam postavljajo pogajanja za kolektivne pogodbe, kjer se delo pravzaprav nikoli ne konča. Končni cilj tarifnega dela vseh kolektivnih pogodb dejavnosti je gotovo sistem, kjer prvi tarifni razred predstavlja znesek minimalne plače. V mandatnem obdobju, ki je za nami smo sklenili Kolektivno pogodbo za cestni potniški promet, Kolektivno pogodbo za poštne kurirske storitve, Kolektivno pogodbo dejavnosti storitvenih dejavnosti v kopenskem prometu (tu sploh prvič v zgodovini). Kljub pozivom še vedno niso s kolektivno pogodbo dejavnosti pokriti zaposleni v tovornem prometu in špediciji, kolektivne pogodbe dejavnosti ni tudi v telekomunikacijah.

Pri vseh kolektivnih pogodbah dejavnosti smo dosegli kar nekaj izboljšav, ohranili dodatek na delovno dobo v višini 0,5%, skoraj v celoti dosegli, da višina povračila stroškov in drugih prejemkov iz delovnega razmerja sledi uredbi, ki ureja davčno obravnavo le-teh, se posvetili delovnemu času in še kaj. Vse to se je prelivalo tudi v aktivno dogajanje pri oblikovanju kolektivnih pogodb na ravni podjetij.

V dejavnosti letalskega prometa smo imeli zahtevna pogajanja skupaj z zaposlenimi na Letališču Edvarda Rusjana Maribor, kjer je prišlo do prehoda med delodajalci. Potrebno je bilo izvesti usklajevanja z Ministrstvom za infrastrukturo, pa tudi z novim delodajalcem DRI.

Dosegli smo vplačevanje ODPZ za voznike v cestnem potniškem prometu. Ob podpori stroke in sodne prakse je naš cilj tudi tovornim voznikom v naslednjem mandatu zagotoviti njihove zakonske pravice. S pristojnim ministrstvom smo veliko sodelovali pri uveljavljanju pravičnejšega delovnega časa voznikov, pa tudi pri načinu izvajanja koncesij, implementacije direktiv, opozarjanju na anomalije, vse s ciljem zagotoviti dovoljšnje število zaposlenih v panogi.

Izziv ostaja tudi zagotovitev zadostnega števila zaposlenih na Pošti Slovenije in vzpostavitev dobrih delovnih pogojev, vključno s plačilom za delo. V preteklem mandatu je bila izpogajana veliko, mnogo od tega je v praksi zaživelo, nekaj ne, na kar so vplivali različni dejavniki, od spremembe vodstva do visoke inflacije.

Pred sabo imamo jasno vizijo in dobre obete, veliko lahko dosežemo, če smo složni in se zavedamo, kaj je naša naloga in poslanstvo. Skupaj pridemo dlje!

II. POSLOVANJE GOSPODARSKIH DRUŽB, KI JIH POKRIVA SDPZ

V dejavnost promet in skladiščenje (H) uvrščamo naslednja področja:

- Kopenski promet, cevovodni transport (H 49)
- Vodni promet (H 50)
- Zračni promet (H 51)
- Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti (H 52)
- Poštna in kurirska dejavnost (H 53)

DEJAVNOST H: PROMET IN SKLADIŠČENJE

Tabela 1: Število gospodarskih družb v dejavnosti prometa in skladiščenja (H) v letu 2022

H	3793
H 49	2982
H 50	37
H 51	41
H 52	647
H 53	86

Vir: AJPES

Tabela 2: Število zaposlenih v gospodarskih družbah dejavnosti prometa in skladiščenja

	2018	2019	2020	2021	2022
H	38.677	41.005	40.619	40.797	42.329
H 49	24.118	25.707	25.362	25.346	26.414
H 50	159	147	136	134	120
H 51	172	183	203	200	208
H 52	8.297	8.959	8.925	8.889	9.391
H 53	5.931	6.008	5.993	6.228	6.197

Vir: AJPES

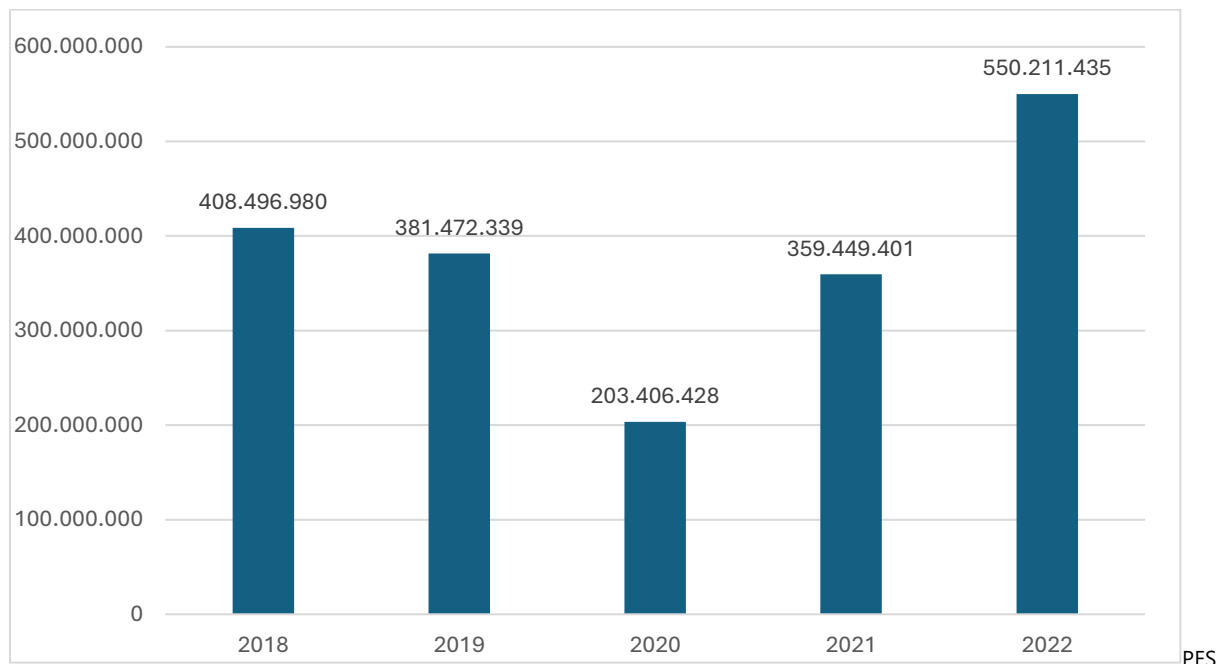
Po podatki AJPES se je število zaposlenih v dejavnosti promet in skladiščenje (H) v letu 2022 v primerjavi s predhodnimi leti povečalo in je znašalo 42.329. V tej dejavnosti je bilo po podatkih AJPES v letu 2022 skupaj 3.793 gospodarskih družb. Največji delež zaposlenih v dejavnosti prometa in skladiščenja spada v področje kopenski promet, cevovodni transport (H49), sledi

dejavnost skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti (H 52) ter poštna in kurirska dejavnost (H53).

Podatki o poslovanju gospodarskih družb v dejavnosti promet in skladiščenje (H) kažejo, da je neto čisti dobiček v letu 2022 znašal 550,2 mio eur in se je v primerjavi s preteklim letom povečal za 53,1 %, v primerjavi z letom 2018 pa za 34,7 %.

Po višini ustvarjenega neto čistega dobička je v dejavnosti promet in skladiščenje najpomembnejša dejavnost skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti (H 52), v tej dejavnosti so gospodarske družbe v letu 2022 ustvarile 341,1 mio EUR neto čistega dobička, ki se je v primerjavi z letom 2021 povečal za 57,4 %. Po višini ustvarjenega dobička sledi dejavnost kopenski promet in cevovodni transport (H 49). V tej dejavnosti so gospodarske družbe v letu 2022 ustvarile neto čisti dobiček v višini 181,6 mio EUR, ki se je v primerjavi z letom 2021 povečal za 57,3 %.

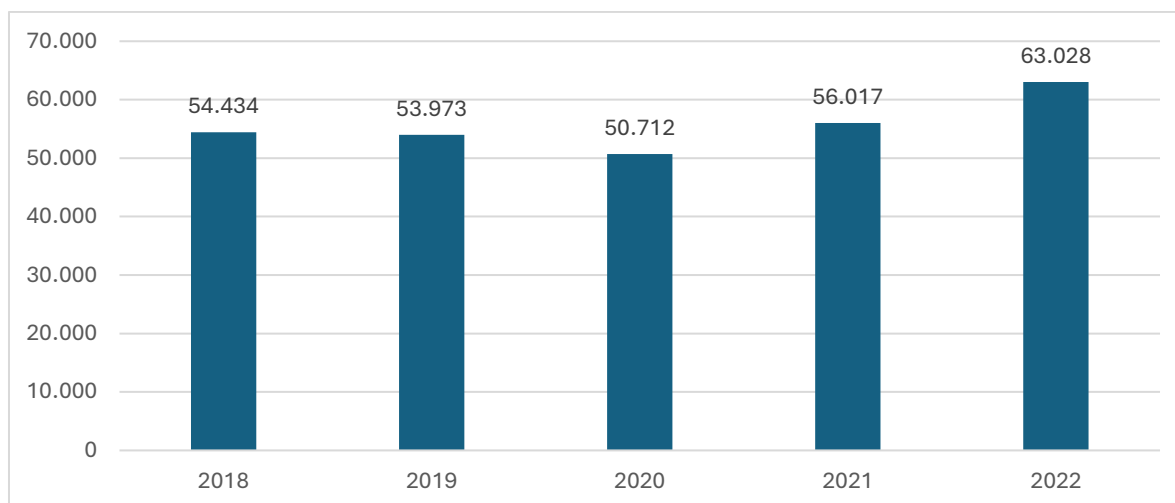
Slika 1: Neto čisti dobiček v dejavnosti promet in skladiščenje (H)

Vir :AJPES

Produktivnost dela merjena kot dodana vrednost na zaposlenega se v dejavnosti promet in skladiščenje povečuje in je v letu 2022 znašala 63.028 eur. V primerjavi z letom 2021 se je povečala za 12,5 %, v primerjavi z letom 2018 pa za 15,8 %.

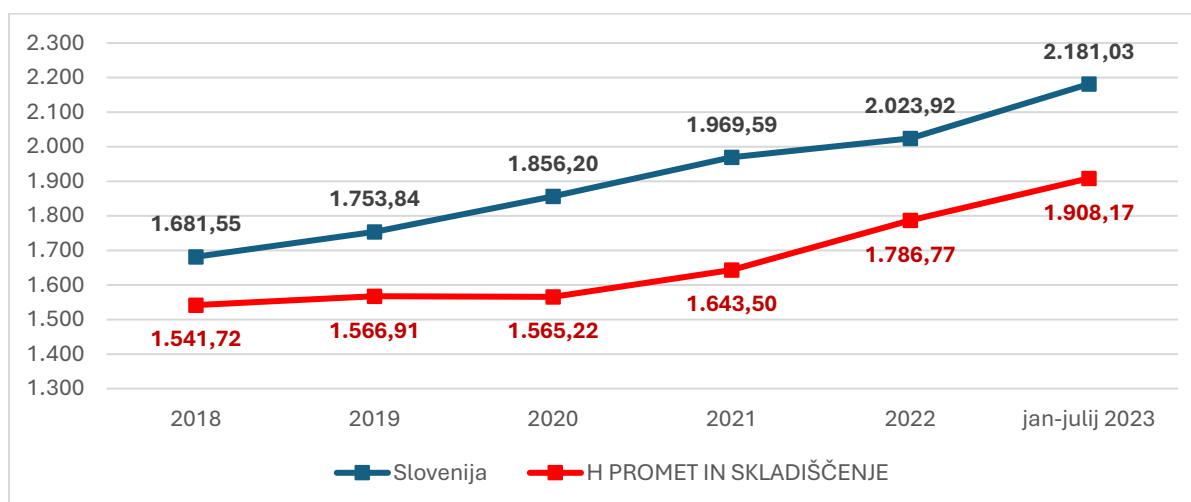
Slika 2: Dodana vrednost na zaposlenega v dejavnosti promet in skladiščenje (H)

Vir: AJPES

Povprečna bruto plača je v letu 2022 v RS znašala 2.023,92 EUR, v dejavnosti promet in skladiščenje pa 1.786,77 EUR. Tako je povprečna bruto plača v dejavnosti promet in skladiščenje v letu 2022 predstavljala 88,3 % povprečne bruto plače v RS. V letu 2018 pa je povprečna bruto plača v dejavnosti promet in skladiščenje predstavljala 91,7 % povprečne bruto plače v RS. Nominalna rast povprečne bruto plače v RS je v obdobju od leta 2018 do 2022 znašala 20,4 %, v dejavnosti promet in skladiščenje pa je v opazovanem obdobju nominalna rast znašala 15,9 %. Povprečna bruto plača je bila v obdobju 2018 do avgust 2023 v dejavnosti promet in skladiščenje nižja od povprečne bruto plače v RS, prav tako pa je bila v omenjenem obdobju nižja tudi nominalna in realna rast povprečnih bruto plač v dejavnosti v primerjavi z rastjo povprečne bruto plače v RS.

Slika 3: Povprečne bruto plače v dejavnosti promet in skladiščenje (H)

Vir: SURS

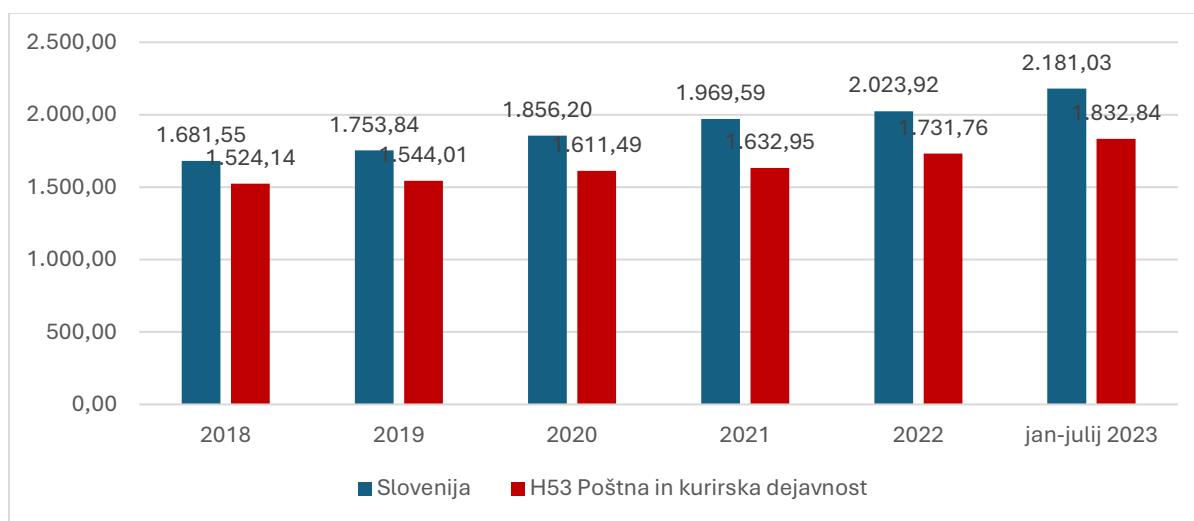
Tabela 3: Število zaposlenih v poštni in kurirski dejavnosti (H53)

	2018	2019	2020	2021	2022
H53 Poštna in kurirska dejavnost	5.931	6.008	5.993	6.228	6.197

Vir: AJPES

V poštni in kurirski dejavnosti (H 53) se je število zaposlenih od leta 2018 do leta 2022 povečalo in sicer od 5.931 zaposlenih v letu 2018 na 6.197 zaposlenih v letu 2022 oziroma za 4,5 %. Povprečna bruto plača v tej dejavnosti je v letu 2022 znašala 1.731,76 EUR in je predstavljala 85,6 % povprečne plače v RS. V letu 2018 je bil ta delež višji in sicer je znašal 90,6 %.

Slika 3: Povprečne bruto plače v poštni in kurirski dejavnosti (H 53)

Vir: SURS

Tabela 4: Število zaposlenih v dejavnostih tovorni in cesti promet

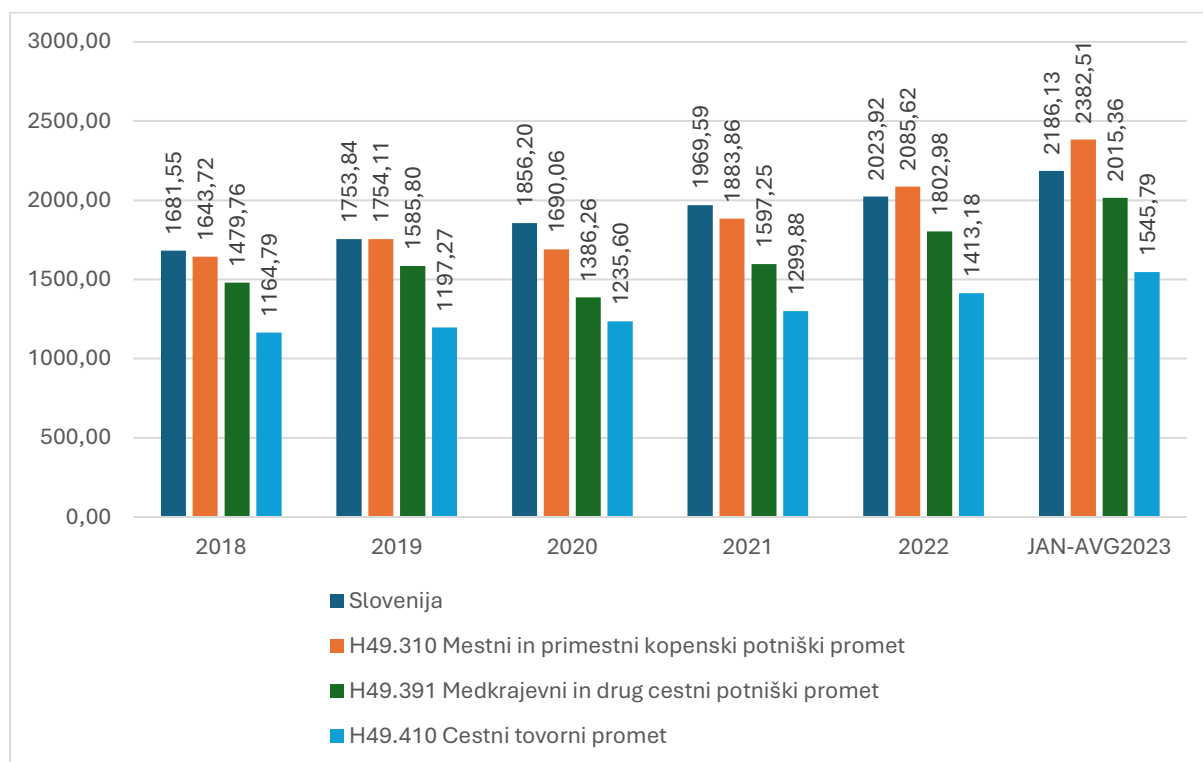
	2018	2019	2020	2021	2022
H 49.310	1.243	1.241	1.228	1.154	1.166
H 49.391	2.379	2.286	2.400	2.139	2.501
H 49.410	18.025	19.652	19.468	19.904	20.557

Vir: AJPES

V dejavnosti mestni in primestni kopenski promet (H 49.310) se je število zaposlenih zmanjšalo od 1.243 zaposlenih v letu 2018 na 1.166 zaposlenih v letu 2022. Povprečna bruto plača v tej dejavnosti je v letu 2022 znašala 2.085,62 EUR in je bila višja od povprečne plače v RS.

Število zaposlenih se je povečalo v dejavnosti medkrajevni in drug cestni potniški promet (H 49.391), ter v dejavnosti cestni tovorni promet (H 49.410). Povprečna bruto plača je v dejavnosti medkrajevni in drug cestni potniški promet v letu 2022 znašala 1.802,98 EUR, v dejavnosti cestni tovorni promet pa 1.413,18 EUR in je bila v obeh dejavnostih nižja od povprečne plače v RS.

Slika 4: Povprečne bruto plače v dejavnostih tovorni in cestni promet

Vir: SURS

DEJAVNOST J: INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI

V informacijske in komunikacijske dejavnosti se uvrščajo naslednja področja:

- Založništvo (J 58)
- Dejavnosti v zvezi s filmi, vide in zvočni zapisi (J 59)
- Radijska in televizijska dejavnost (J 60)
- Telekomunikacijske dejavnosti (J 61)
- Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti (J 62)
- Druge informacijske dejavnosti (J 63)

Tabela 6: Število gospodarskih družb v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih v letu 2022

J	4.083
J 61	197
J 62	2.674
J 63	436

Vir: AJPES

Tabela 7: Število zaposlenih v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih

	2018	2019	2020	2021	2022
J	19.841	20.879	21.308	22.177	23.368
J 61	4.307	4.217	4.447	4.584	4.579
J 62	10.842	11.892	12.350	12.932	14.011
J 63	1.560	1.652	1.607	1.664	1.749

Vir: AJPES

Število zaposlenih v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih se je v obdobju od leta 2018 do leta 2022 povečalo za 17,8 %. Gospodarske družbe s področja informacijskih in komunikacijskih dejavnosti so poslovanje v letu 2022 zaključile z neto čistim dobičkom v višini 257,8 mio EUR. Najvišji neto čisti dobiček so ustvarile družbe, ki izvajajo računalniško programiranje in svetovanje (J 62) v višini 190,2 mio EUR, ter telekomunikacijske družbe (J 61) v višini 31,4 mio EUR.

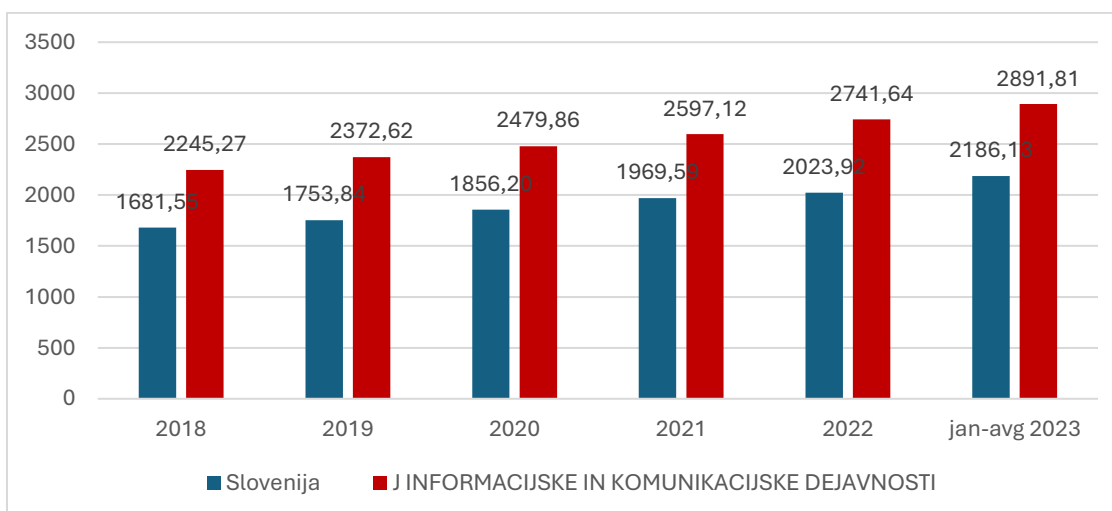
Slika 5: Neto čisti dobiček v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih

	2018	2019	2020	2021	2022
J	226.157.535	155.869.650	194.881.072	313.021.534	257.778.718
J 61	93.753.839	23.130.976	52.257.737	72.129.096	31.419.373
J 62	101.307.171	107.976.355	124.920.197	186.693.321	190.238.894
J 63	7.103.681	6.707.039	6.073.092	22.974.313	8.120.012

Vir: AJPES

Podatki Statističnega urada RS kažejo, da je bila povprečna bruto plača v informacijski in komunikacijski dejavnosti v obdobju od leta 2018 do avgusta 2023 višja od povprečne bruto plače v RS. V letu 2022 je povprečna bruto plača v dejavnosti znašala 2.741,64 EUR in je bila za 35,5 % višja od povprečne plače v RS.

Slika 6: Povprečne bruto plače v informacijski in komunikacijski dejavnosti (J)

Vir: SURS

PODROČJI F 42.11 (gradnja cest) in F 42.22 (gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije)

Tabela 8: Število zaposlenih v dejavnosti F 42.11 in F 42.22

	2018	2019	2020	2021	2022
F 42.11	3.974	4.114	4.033	4.217	4.283
F 42.22	952	1029	1085	1109	1233

Vir: SURS

Število zaposlenih v dejavnosti gradnja cest (F 42.11) se je v obdobju od leta 2018 do leta 2022 povečalo za 7,8 %. V dejavnosti gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22) pa se je povečalo za 29,5 %.

Poslovanje gospodarskih družb s področja gradnje cest (F 42.11) se je v letu 2022 glede na preteklo leto izboljšalo. Te družbe so ustvarile neto čisti dobiček v višini 27,4 mio EUR, ki se je v primerjavi z letom 2021 povečal za 38,5 %. Gospodarske družbe v dejavnosti gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22) so sicer v letu 2022 ustvarile neto čisto izgubo v višini 10,4 mio EUR, ki se je v primerjavi z letoma 2021 in 2020 nekoliko zmanjšala.

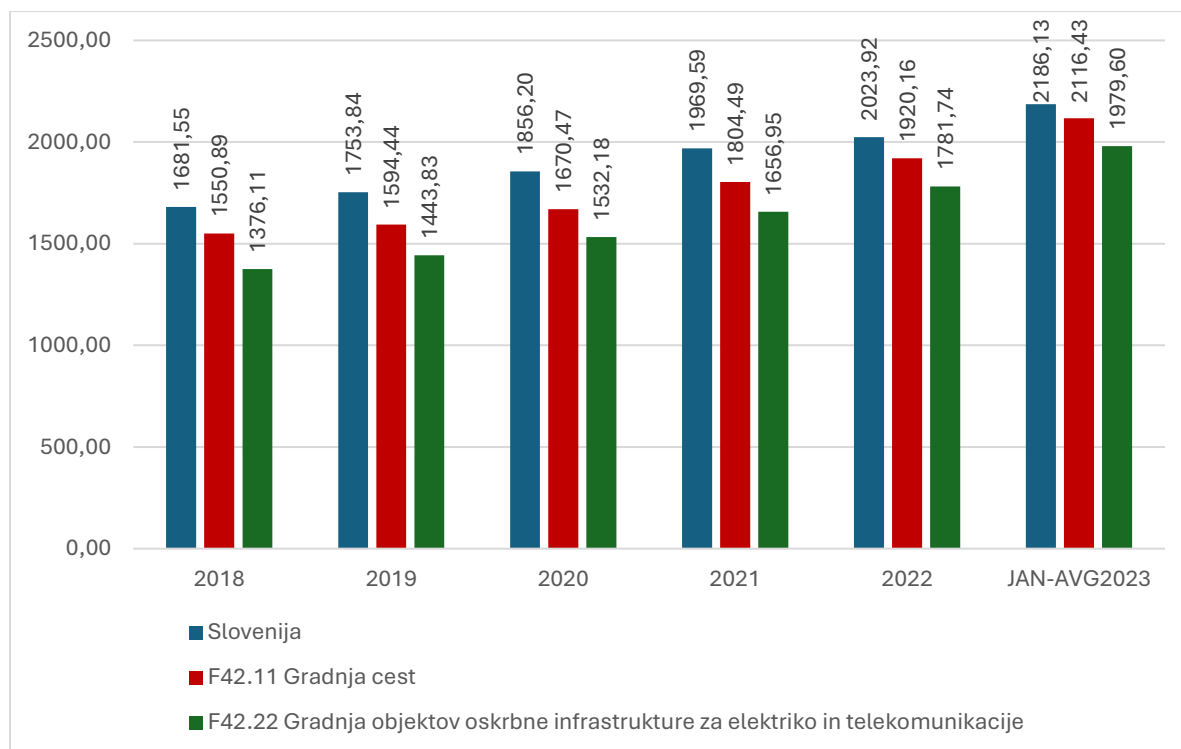
Slika 7: Neto čisti dobiček gospodarskih družb v dejavnosti F 42.11 in F 42.22

	2018	2019	2020	2021	2022
F 42.11	22.220.574	17.853.044	25.190.711	19.744.666	27.351.269
F 42.22	6.723	868.171	-36.878.711	-45.600.306	-10.420.954

Vir: AJPES

Višina povprečne bruto plače je bila v obdobju od leta 2018 do avgusta 2023 v dejavnostih F 42.11 in F42.22 nižja od povprečne plače v RS. V dejavnosti gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22) je povprečna bruto plača v letu 2022 znašal 1.781,74 EUR in je predstavljala 88 % povprečne bruto plače v RS. V dejavnosti gradnja cest (F 42.11) pa je znašala 1.920,16 EUR in je predstavljala 94,9 % povprečne plače v RS.

Slika 8: Povprečne bruto plače v dejavnosti gradnja cest (F42.11) in gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije (F 42.22)

Vir: SURS

III. KOLEKTIVNE POGODBE IN PLAČE

Podpisniki in pogajalci smo pri treh kolektivnih pogodbah dejavnosti, pri vseh je bila vsebina izpogajana na novo v preteklem mandatnem obdobju.

Kolektivna pogodba za poštno in kurirske dejavnosti (Uradni list RS, št. 202/21 in 58/23)

Datum sprejetja	15.12.2021
Datum začetka uporabe	01.01.2022
Datum prenehanja veljavnosti ali uporabe	31.12.2025

Kolektivna pogodba velja za vse delavce, zaposlene pri delodajalcih iz panoge, ki imajo sedež na območju Republike Slovenije, in za delavce pri delodajalcih, ki trajneje opravljajo delo na območju Republike Slovenije, ter delavce, ki jih je delodajalec za zagotavljanje dela napotil k delodajalcu uporabniku, velja tudi za učence, vajence, dijake in študente na obvezni praksi. Kolektivna pogodba velja za poslovodne osebe, prokuriste in vodilne delavce, razen če so s pogodbo o zaposlitvi med delodajalcem in takšno osebo določena razmerja, pravice, dolžnosti ali odgovornosti urejene drugače. Ima razširjeno veljavnost.

Zneski osnovnih plač s 1. 1. 2023 dalje po tarifnih razredih znašajo:

	EUR
I. najenostavnejša dela	733,78
II. enostavna dela	810,79
III. manj zahtevna dela	851,10
IV. srednje zahtevna dela	943,50
V. zahtevna dela	1.052,24
VI. bolj zahtevna dela	1.206,10
VII. zelo zahtevna dela	1.501,19
VIII. visoko zahtevna dela	1.537,78
IX. najbolj zahtevna dela	1.580,86
X. izjemno pomembna najbolj zahtevna dela	1.878,08

Kolektivna pogodba za cestni potniški promet Slovenije (Uradni list RS, št. 192/21 in 74/23)

Datum sprejetja	12.11.2021
Datum začetka uporabe	01.01.2022
Velja	za nedoločen čas

Kolektivna pogodba velja za vse delodajalce, ki opravljajo dejavnosti, ki jih je mogoče opredeliti z naslednjimi šiframi dejavnosti, kakor jih opredeljuje Standardna klasifikacija dejavnosti:

- 49.310 Mestni in primestni kopenski potniški promet,
- 49.391 Medkrajevni in drug cestni potniški promet.

Kolektivna pogodba velja za vse delavce, zaposlene pri delodajalcih iz panoge in agencijske delavce. Za poslovodne osebe in prokuriste ta kolektivna pogodba ne velja, razen če je tako določeno s pogodbo o zaposlitvi. Za vodilne delavce ta kolektivna pogodba ne velja v delu, ki ureja delovni čas, nočno delo, odmor, dnevni in tedenski počitek, če delovnega časa ni mogoče v naprej razporediti oziroma če si delavec lahko razporeja delovni čas samostojno in če sta mu zagotovljena varnost in zdravje pri delu, razen če je tako določeno s pogodbo o zaposlitvi. Kolektivna pogodba velja tudi za učence, vajence, dijake in študente na obvezni praksi pri delodajalcih. Velja tudi za ekonomsko odvisne osebe, izvajalce s sklenjeno pogodbo o opravljanju začasnega in občasnega dela upokojujencev v obsegu kot to določa ZDR-1 in ZUTD.

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih od 1. 6. 2023 dalje znašajo:

	EUR
I. tarifni razred	806,09
II. tarifni razred	837,54
III. tarifni razred	916,87
IV. tarifni razred	1.034,12
V. tarifni razred	1.124,10
VI. tarifni razred	1.325,76
VII. tarifni razred	1.458,83
Vozno osebje	1.240,00

Kolektivna pogodba dejavnosti za storitvene dejavnosti v kopenskem prometu (Uradni list RS, št. 200/20)

Datum sprejetja	18.12.2020
Datum začetka uporabe	01.01.2021
Veljavnost	za nedoločen čas

Kolektivna pogodba velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo dejavnost 52.210: Spremljajoče storitvene dejavnosti v kopenskem prometu. Kolektivna pogodba velja za vse delavce, zaposlene pri delodajalcih iz panoge, ki so zaposleni na podlagi pogodbe o zaposlitvi. Kolektivna pogodba velja tudi za agencijske delavce. Kolektivna pogodba velja tudi za poslovodne osebe in prokuriste, razen če njihova pogodba o zaposlitvi ne določa drugače.

Plače so urejene v podjetniški kolektivni pogodbi družbe Dars, d.d.

IV. SEJE ORGANOV

Na posameznih sejah RO SDPZ in drugih organov SDPZ, ki so organizirane po področjih:

- za dejavnost cestnega potniškega prometa,
- za dejavnost prevoza blaga, špedicije ter skladiščenja,
- za dejavnost cestnega gospodarstva,
- za poštno in kurirsko dejavnost in
- za GVO in telekomunikacije.

smo se v celotnem 5-letnem mandatu 110-krat. V to številko ni všteto sodelovanje na sejah območnih organizacij in ZSSS kakor tudi niso vštete seje pogajalskih skupin in pogajanja, ki jih na podlagi zgoraj naštetih seznamov posameznih kolektivnih pogodb ni bilo malo. Prav tako niso zajeti sestanki v posameznih podjetjih kot tudi ne sodelovanje pri posameznih projektih, na izobraževanjih itd.

V tem mandatnem obdobju smo se srečali:

- 7x na seji Izvršnega odbora,
- 15x na seji NO SDPZ,
- 13x na razširjeni seji RO SDPZ,
- 6x na rednih sejah RO SDPZ,
- 4x na dvodnevem posvetu RO SDPZ,
- 1x na enodnevem posvetu RO SDPZ,
- 45x na seji Odbora za Pošto,
- 12x na seji Odbora za cestni potniški promet,
- 3x na seji Odbora za cestno gospodarstvo,
- 2x na seji Odbora za telekomunikacije in
- 2x na protestnem shodu v okviru ZSSS.

Omeniti kaže, da so na sejah IO SDPZ poročali člani NO SDPZ. Tako je postavljena neposredna komunikacija in demokratičnost odločanja ter zlasti komunikacija med izvajalci in nadzorniki. Vodstvo SDPZ je ob tem redno sodelovalo na sejah sekretarjev dejavnosti v ZSSS in na sejah Predsedstva ZSSS (rednih, izrednih in dopisnih).

Dvodnevni seminarji oziroma srečanja:

- 2019: Postojna: Mednarodni posvet sindikatov v dejavnosti prometa in zvez in Slavnostna seja SDPZ s podelitvijo priznanj
- 2019: Novo mesto: Izobraževanje na temo: »Uspešna pogajanja«
- 2022: Ankaran: Slavnostna seja SDPZ s podelitvijo priznanj in izobraževanje
- 2023: Topolšica: Slavnostna seja SDPZ s podelitvijo priznanj in posvet na temo: »Učinkovito varstvo zaposlenih na področju varnosti in zdravja pri delu«

Enodnevni posveti:

- 2020: Dravograd – Splavarjenje po Dravi

Tiskovne konference na temo:

- 2018: Uber
- 2018: Vozniki tovornjakov nezaščiteni in izkoriščeni
- 2018: Se bo naš avtobus ustavil?
- 2019: Sindikat vlaga tožbe zoper delodajalce
- 2021: Testiranje taksistov na 72 ur
- 2022: Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje
- 2022: Delovni čas mobilnega osebja
- 2023: Utrujenost voznikov

Strokovne razprave in posveti na temo:

- 2020: Obvezno dodatno poklicno zavarovanje
- 2020: Delovni časa mobilnega osebja
- 2022: Delovni čas mobilnega osebja. pravica do polurnega plačanega odmora

Odbor za telekomunikacije:

Pripravil: Božidar Rauš, predsednik odbora

Odbor sem prevzel leta 2019 od predhodnika, kolega iz Telekoma Slovenije, Roberta Jordana.

V letu 2019 smo na GVO podpisali aneks o dvigu prvega tarifnega razreda, in sicer za 1.7%, ter sporazum za božičnico in poslovno uspešnost. Enak sporazum so podpisali tudi v Telekom Slovenije (kasneje TS). Za obe podjetji je bila božičnica izplačana v mesecu decembru, in sicer v višini 70% povprečne slovenske bruto plače.

V letu 2020 smo se spopadali z oteženimi in nepredvidljivimi razmerami zaradi epidemije. V začetku nam je primanjkovalo zaščitnih sredstev za varno delo vseh, ki so bili nepogrešljivi pri zagotavljanju vseh storitev na terenu. Dela je bilo zelo veliko, saj je mnogo zaposlenih pričelo svoje delo opravljati od doma. V TS in GVO je bilo nekaj ljudi na čakanju, mnogi so koristili ure

in stari dopust, v TS je bilo veliko dela tudi od doma. Zaposleni so dobili izplačane dodatke tako od države nekaj pa tudi od delodajalca predvsem tisti ki so delali na terenu. V tistem času smo tudi zaposlovali, odpuščanj ni bilo, nekaj delavcev pa je odšlo v pokoj z odpravninami. V TS so izpogajali boljšo 13. plačo in božičnico, vendar pa so se odpovedali usklajevanju plač z rastjo življenjskih stroškov. V obeh podjetjih je bila izplačana božičnica v višini 70% povprečne slovenske bruto plače in polni regres.

V začetku leta 2021 je bil izplačan krizni dodatek. V začetku leta je delo še vedno potekalo z upoštevanjem varnostnih ukrepov. V tem letu je bil izplačan tudi regres v 100% znesku povprečne bruto plače v Sloveniji, ter na koncu leta tudi božičnica v višini 70% povprečne slovenske bruto plače. S sindikatom smo se veliko ukvarjali tudi z vprašanjem zaščitnih ukrepov, postopkov obveznega testiranja, cepljenja itd.

V letu 2022 se je zamenjala uprava TS in posledično tudi direktor v GVO. V začetku leta smo začeli pogajanja za dvig prvega tarifnega razreda in ga uspešno uskladili v višini 5%. Povišali smo tudi dodatek za dežurstvo na domu, dogovorili se za število napredovanj, uskladili povišanje izplačila za prehrano in prevoz na delo, podelili napredovanja, izplačali 100% regres, tudi v TS. V TS izplačali tudi draginjski dodatek v višini 500€ bruto. Obe podjetji sta prejeli tudi božičnico v višini 70% povprečne slovenske bruto plače.

V letu 2023 smo uskladili prvi plačni razred za 2.4% in ga izravnali z TS. Izplačan je bil regres v 100% višini, ki ga dovoljuje država. V TS je bil izplačan tudi del 13. plače v višini cca. 400€ bruto. V začetku leta smo začeli tudi pogajanja o sistematizaciji delovnih mest na GVO. V sredini letošnjega leta so vsi zaposleni v GVO dobili nove pogodbe o zaposlitvi, s katerimi so se plače dvignile v povprečju od 6% do 12%, nekaterim tudi več. Največji dvig plač se je zgodil pri zaposlenih z najnižjimi plačami in sicer za cca. 20%. Med zaposlenimi je sicer bilo nekaj nezadovoljstva pri novih pogodbah, po informacijah direktorja GVO, bi naj bili to trije zaposleni v celotni Sloveniji. V oktobru smo imeli dvodnevno sejo z vodstvom podjetja, pregledali smo kolektivno pogodbo in se dogovorili za čistopis le te, enako delo smo opravili tudi z generalno sekretarko Kumer. Dogovorili smo se tudi, da pripravimo osnutek za 13. plačo in božičnico (v TS se še glede božičnice in 13. plače ne dogaja nič).

Odbor za cestni potniški promet

Pripravi: Emil Prohan, predsednik odbora za cestni potniški promet

Odbor za cestni potniški promet se je v preteklem mandatu sestal na 12 sejah. Kar se tiče cestnega potniškega prometa je stvar toliko bolj zanimiva, ker se je pogajalska skupina na samem začetku mandata začela pogajati za kolektivno pogodbo za cestni potniški promet. Kolektivna pogodba, ki je veljala, je 31.12.2018 prenehala veljati in tudi prenehala uporabljati. S strani sindikatov smo prekinili pogajanja in v decembru delodajalcem sporočili, da se ne bomo več pogajali pod takimi pogoji, ker smo ocenili, da delodajalska stran ne ponuja dovolj oz. se ni pripravljena resno pogovarjati o problemih, ki jih imamo, to so plače in delovni čas. 20.12.2018 smo pripravili tiskovno konferenco z naslovom »Se bo naš avtobus ustavil?«, kjer smo povzeli vse glavne probleme pri pogajanjih in pokazali s prstom ne samo na delodajalce temveč tudi na državo, ker je premalo aktivna pri vzpodbujanju uporabe javnih prevoznih

sredstev. Ta tiskovna konferenca je bila medijsko podprta, ker smo omenili tudi možnost stopnjevanja sindikalnega pritiska. Tisti, ki so nas morali slišati, so nas slišali. S strani posameznih podjetij smo prejeli pozive, da naj nadaljujemo s pogajanjem. V panogi potrebujemo kolektivno pogodbo, če je nimamo, panoga v nekaj letih zdrsi navzdol.

Druga stvar, ki se nam je dogajala v začetku mandata na področju cestnega potniškega prometa, je boj za plačevanje poklicnega zavarovanja za voznike avtobusov. Še vedno kljub sodbi višjega sodišča za LPP, delodajalci kljub našemu pozivu niso pričeli plačevati poklicnega zavarovanja. Naš sklep Odbora za CPP je bil, da dosežemo rezultat in dejansko nimamo druge izbire, kot da se odločimo za kolektivno tožbo in vse voznike avtobusov pozovemo, da vložijo tožbo prek sodišča. SDPZ je pri tem pomagal ne samo z zagotavljanjem pravne pomoči, temveč tudi s kritjem ostalih stroškov (sodne takse, izvedenci).

V okviru Arrive je bilo izvedenih kar nekaj sestankov z drugimi sindikati, ki so imeli željo, da pridejo pod naš krov, ovira pa so finance. V pogovorih z njimi so spoznali prednost predvsem v tem, da imamo organizirano pravno pomoč. Tako je 24.1.2019 Cestno potniški sindikat v družbi Arriva podpisal pogodbo o pridruženem članstvu in medsebojnem sodelovanju za dobo enega leta. Med tem časom sta si stranki prizadevali postopno zagotavljati pogoje za polnopravno članstvo, kar se je nato tudi zgodilo.

Od delodajalcev smo prejeli pobudo za nadaljevanje pogajanj za Kolektivno pogodbo za cestni potniški promet. V nadaljevanju leta 2019 je bilo kar nekaj združenih raznih prevozniških družb v večje in tu smo se tudi sindikati v okviru SDPZ združevali v eno pravno osebo ali konference sindikatov.

V tem času so intenzivno potekala pogajanja za kolektivno pogodbo dejavnosti, prišlo je do točke, kjer bi kmalu pogajanja bila prekinjena, vendar smo se le dogovorili, da se še enkrat sestanemo in na koncu prišli do rezultata.

Prvič v naših življenjih smo se soočili z epidemijo. Prvič v življenju smo naše otroke šolali doma. In prvič v Sloveniji se je popolnoma ustavil javni prevoz. Ta dejavnost je bila v času epidemije najbolj izpostavljena. 13.3.2020, ko se je ustavil ves potniški promet. Vsi vozniki in večina zaposlenih v tej dejavnosti so ostali doma na čakanju, zato je zelo dobro, da se je država odločila, da bo pokrila 80% celotne plače. Leto 2020 nas je veliko delalo od doma ali pa smo čakali na delo doma. In v tem obdobju je bilo izrednega pomena, da delamo v stabilni panogi, kjer se je intenzivno delalo na tem, da se ohranijo delovna mesta in s tem naše zaposlitve.

Sindikat SDPZ je opravljal več poslanstev. Reševali smo konkretne primere na ravni podjetja, na ravni panoge in na zakonodajalski ravni, kjer smo se pogajali za protikrizno zakonodajo.

Kljub vsem težavam smo leto zaključili s pogajanjem in podpisom kolektivne pogodbe dejavnosti, ki je prinesla nekaj sprememb na bolje. V pričetku leta 2021 smo s pogajanjem nadaljevali, saj sta ostali odprti najpomembnejši področji, delovni čas mobilnih delavcev in plačilo za delo.

Tudi v nadaljnjem obdobju je SDPZ nadaljeval svoje poslanstvo z nezmanjšano močjo. Nadaljevala so se pogajanja za kolektivno pogodbo za cestni potniški promet. Pogajanja so potekala korektno, v poseben uspeh si štejemo dejstvo, da je sedaj v kolektivni pogodbi izrecno

zapisana pravica do polurnega odmora, ki je sedaj marsikje niso imeli, z obrazložitvijo, da gre za posebnost delovnega časa mobilnega osebja skladno z Uredbo 561/06. Sprejemu kolektivne pogodbe je sledila še korekcija zakonodaje, kjer je prišlo do jasnejše opredelitve delovnega časa za mestni promet, kjer se uporablja Zakon o delovnih razmerjih in ostalih prevozi, kjer se uporablja Uredba 561/06. V celotnem obdobju smo imeli nekaj sestankov na Ministrstvu za infrastrukturo, ker smo se pogovarjali o ključnih težavah zaposlenih v panogi. Vsi se ukvarjamo s pomanjkanjem delovne sile, zato želimo izboljšati delovne pogoje in boljše plačilo za delo za vse zaposlene v tej dejavnosti in predvsem za voznike.

Na začetku mandata smo uspeli s tožbami za obvezno plačilo dodatnega pokojninskega zavarovanja, zaključujemo ga s sklenitvijo dogovorov glede izplačila premalo izplačanih nadur za nazaj, kar kaže, da je sindikalni trud poplačan vsem, članom in nečlanom.

Odbor za cestno gospodarstvo

Pripravila: predsednik odbora cestnega gospodarstva Jože Fric in predsednik Konference SDPZ Družbe Dars, Mitja Stojnšek

V letu 2019 sem bil imenovan za predsednika Odbora cestnega gospodarstva na SDPZ, ker je po bolezni odstopil kolega Brane Švigelj. Imeli smo malo časa a kljub temu smo po dogovorih z upravo v letu 2019 dvignili plačo za 5%.

V letu 2020 smo z pomočjo generalne sekretarke SDPZ predlagali prvo kolektivno pogodbo o dejavnosti v kopenskem prometu zaradi dviga zneska nadomestila malice. Končno nam je uspelo po dolgih letih s sklenitvijo kolektivne pogodbe dejavnosti te storitvene dejavnosti v kopenskem prometu ki prinaša višji znesek za povračila malice in nekaj drugih ugodnosti.

Leto 2021 je covidno leto, ki nas je zaznamovalo in nam pobralo veliko časa in energije, saj smo se ubadali predvsem s posledicami le-tega na izvajanje dela, tako so se odvijale samo tekoče zadeve (božičnica, regres).

Leta 2022 smo podali predlog upravi za reorganizacijo z popravki o plačilnem modelu. Namreč ugotovilo se je da v družbi Dars cca 400 delavcev prejema dodatek do minimalne plače. Upava nam je prislughnila in vsem zaposlenim dvignila plačo za 160 EUR. Ker pa ob dvigu ni upoštevala napredovanj ki so bila že prej izvedena, smo na to zopet pričeli opozarjati. V letu 2022 je bilo pri včlanjevanju v sindikat precej novih članov, imenovan je bil tudi nov sindikalni zaupnik.

V letu 2023 smo stopnjevali pritisk glede odvzetih napredovanj. S pomočjo generalne sekretarke SDPZ in odvetniške podpore smo podali poziv, pričeli pa tudi s pobiranjem podpisov glede stavke. Z zbiranjem dokumentacije za 450 delavcev nam je veliko pomagala krovna organizacija SDPZ, verjemite, da ni bilo lahko, tako se še enkrat zahvaljujem generalni sekretarki SDPZ in odvetniku Srhoiju. Napredovanja smo pridobili nazaj s 1.8.2023, plačilo z razliko pa smo prijeli 25.09.2023, v povprečju od 1.300,00 do 1.800,00 EUR bruto.

V aprilu letošnjega leta smo z upravo sprejeli dogovor da se plača dvigne 3x po 50eur in sicer februar, junij in oktober. Izplačilo se odvija redno.

Na hitro na kratko naše delo in uspehi v DARS:

- dogovor z Upravo glede dviga zneska za povračilo stroškov malice na »najvišji neobdavčen znesek«.
- sklenitev zavarovanja z Vzajemno za vse zaposlene in družinske člane, ki nam omogoča prednostno zdravstveno obravnavo.
- revalorizacija zneska za dodatno pokojninsko zavarovanje.
- dvig priznanih stroškov za prevoz na delo (0,21 EUR na kilometer).
- dvig osnovnih plač in reorganizacija 2018.
- dvig osnovnih plač 2022 za 160,00 EUR vsem zaposlenim.
- dvig osnovnih plač 2023 za 150,00 EUR vsem zaposlenim.
- dvig osnovnih plač s 1.1.2024 za najmanj 2.95% vsem zaposlenim.
- dvig osnovnih plač na najnižjih delovnih mestih s 1.12.2021.
- vrnitev izničenih napredovanj s 1.8.2023 in povračilo za nastalo oškodovanje od 1.1.2022 dalje.
- izplačilo solidarnostne pomoči hudo bolnemu sodelavcu (10.000,00 EUR).
- zimski dodatek za delo 400 zaposlenih v COVID časih 50,00 EUR/mesečno.
- dvig zneskov za regres iz 1.290,00 EUR v letu 2019 na 1.990,00 EUR v letu 2023.
- dvig poslovne uspešnosti/Božičnice v obdobju 2019/2023 iz 450,00 EUR € na 1.200,00 EUR.
- dvigovanje članstva, čeprav procentualno še vedno stanje lahko zadevo izboljšamo.
- izvedba vsakoletnega izleta, razen v času COVID.

Odbor za poštno in kurirsko dejavnost

V Pošti Slovenije so od vsega začetka mandata potekala intenzivna pogajanja s poslovodstvom. Težave so skozi cel mandat enake, sindikat skuša doseči boljše delovne pogoje za vse zaposlene. Cilj je bil Dogovor o politiki stroškov dela in dvig vseh dodatkov in pogojev dela na predkrizno raven (dvig stroškov prevoza, regresa, eskalacija plač in drugi ukrepi). V januarju 2019 smo bili glede sprejema dogovora v Pošti Slovenije še optimistični, februarja pa smo napovedali stavko. Tik pred začetkom stavke, dan prej, smo s poslovodstvom dosegli dogovor in ga podpisali, skupaj z drugim sindikatom v podjetju. Pogajanja so bila zelo intenzivna saj smo se dnevno sestajali. Vložki so bili zelo veliki na slavnostni seji ZSSS so Pogajalci pogajalske skupine SDPZ Pošte Slovenije prejeli tudi Plaketo ZSSS. Dogovor je vseboval tudi obsežna določila glede pogojev dela in varnosti in zdravja pri delu, zato so sindikalni predstavniki opravili tudi veliko dela na terenu, pri pregledu pošt, ter pripravili obširne pripombe revizije ocene tveganja, okvirne analize in zdravstvene ocene delovnih mest. Sodelovali smo pri pripravi nič koliko Pravilnikov, pri prenovi Pogodbe o zagotavljanju pogojev za sindikalno delo, za poslovodstvo PS pripravili poziv v zvezi z koriščenjem letnega dopusta in nadurnim delom, priznanja delovne dobe, za tiste ki so delali s skrajšanim delovnim časom, zahtev in pobud je preveč, da bi vse naštel. Mladim staršem oz. mamicam smo zagotovili priznanje delovne dobe.

V letu 2020 smo opravili razširjeno sejo z vsemi člani IO in se opredelili o tem, ali gredo uveljavitve določil Dogovora v pravo smer, ali je treba zopet napovedati stavko. To je namreč napovedal sindikat SPD. Pri tej odločitvi smo bili enotni, da v tem obdobju še niso izpolnjene vse okoliščine za poseganje po skrajnemu ukrepu.

V obdobju epidemije je bilo usklajevanja z delodajalcem veliko. Na začetku so se pojavile težave z zaščitnimi sredstvi, dogovarjali smo se o preventivnih ukrepih, kako se naj ravnamo, spremenjenem delovnem času in delu na domu, zelo se je povečal paketni promet.

Ko je bilo konec razglašene epidemije smo z delodajalcem začeli pogajanja o ukrepih za zagotovitev vzdržnosti poslovanja Pošte Slovenije. Izplen pogajanj je podpis Dogovora v katerem smo zagotovili podaljšanje obeh kolektivnih pogodb do konca leta 2021, da ostanejo vse ugodnosti, ki smo se jih izpogajali s podpisom dogovora februarja 2019 in podpisane ugodnosti iz stavke SPD novembra 2019. Prav tako smo si s poslovodstvom PS pogajali za izplačilo kriznega dodatka za november, ki je bil izplačan. Prejeli smo tudi poslovno uspešnost in to predvsem po zaslugi SDPZ, ki je na SDH naslovil dopis v zvezi s to tematiko. Poslovna uspešnost je bila sicer vsako leto izplačana, vendar vedno po stresnih pogajanjih in v zadnjem hipu. S poslovodstvom Pošte Slovenije smo se dogovorili o plačilu razlike do 100% pri bolniških odsotnostih zaradi Covida19 v času razglašene epidemije. Kmalu so se pričela pogajanja za kolektivno pogodbo za Pošto Slovenije. Začeli smo pri finančnem delu in šele nato šli na ostale člene. Zopet je bil v letu 2021 izpogajan višji regres, kot določen v kolektivni pogodbi. Konec leta 2021 smo podpisali Kolektivno pogodbo za Pošto Slovenije, kjer smo uspeli pri rednem in izrednem dvigu osnovnih plač za 4 leta naprej, določitvi regresa in poslovne uspešnosti, kariernih stopnic, povračil stroškov, dodatkov za rezerve in še marsikaj. Prvič v zgodovini pošte smo dobili tudi možnost profesionalnega sindikalnega zaupnika, kar se ogromno pozna na vložnem delu in trudu. Zelo velik napredek pri kolektivnem pogajanju je na žalost v veliki meri izničila visoka inflacija zadnjih dveh let in zopet se je nujno pogovarjati o načinu, kako zagotoviti pošteno plačilo za delo. 31.3.2023 smo podpisali dogovor. Izpogajali smo dvig plač v nominalnem znesku 50,00 eur bruto, za vse zaposlene enak. S 1.7.2023 pa se prestavi še stavkovni dodatek v osnovne plače, regres je bil višji, kot po KP.

V zadnjem obdobju se zopet postavljajo zahteve poslovodstvu, da se je potrebno pogovarjati o dvigu plač, ki pa je slabo odzivno, zato smo za teden, ki sledi skupščini napovedali protestni shod. Ta bo izpostavil tudi druge težave, med drugim neizvedbo reorganizacije pošt, ki bi pomenila enakomernejšo obremenitev zaposlenih. Predvsem ostaja neodgovorjeno vprašanje, ki je naslovljeno na državo, in sicer sprememba Zakona o poštnih storitvah, ki bo uredila financiranje izvajanja univerzalne poštnih storitve.

Sindikata veliko pozornosti nameni tudi včlanjevanju, zato ker članstvo upada, predvsem zaradi upokojitev.

Odbor za tovorni promet

V okviru te dejavnosti je situacija najbolj neurejena. Zaposleni so večinoma vključeni v naš sindikat kot posamezniki. Veliko je državljanov tujih republik, zato pri svojem delu veliko sodelujemo s sodelavcem ZSSS za področje migracij. Tu so težave identične že daljše obdobje, predvsem neupoštevanje delovnega časa, izplačila prek davčno neobremenjenih načinov izplačil, nepravilna uporaba tahografa, neplačevanje obveznega dodatnega poklicnega zavarovanja. Sodelovanje z IRSD bi lahko bilo veliko bolj aktivno na strani inšpektorjev. SDPZ je v mandatnem obdobju opravil veliko prijav, izvedel kar nekaj sestankov s predstavniki IRSD in MDDSZ, tiskovnih konferenc, sestankov z ministrstvom...vložene in pripeljane do konca so

bile tudi tožbe. Izvedli smo tudi kar nekaj akcij na avtocestnem križu ob večjih postajališčih, kjer smo ozaveščali voznike in jih opremljali z osnovnimi informacijami glede zaposlovanja in dela v Sloveniji. Naš predstavnik se je udeleževal tudi mednarodnih srečanj in izobraževanj.

V. IZOBRAŽEVANJE

Dober sindikalni aktivist je tudi dobro opremljen z znanjem. Ne samo glede sindikalnega dela in obsega pravic, temveč tudi glede delovnopravne zakonodaje, ki se vseskozi spreminja in dopolnjuje. Zato je potrebno stalno izobraževanje vseh sindikalnih zaupnikov. V osnovno izobraževanje je bilo v preteklem mandatu vključenih veliko naših sindikalnih zaupnikov. Cilj SDPZ je, da se v procese izobraževanja vključijo vsi. Posebej to velja za nove sindikalne zaupnike, ki se prvič srečujejo z obsežno tematiko delavskih pravic in sindikalnega delovanja. Sindikalni zaupnik, ki je informiran in izobražen, je v izredno pomoč članom v podjetju, lahko se z argumenti zoperstavi delodajalcu in razume ideje sindikalizma. Veliko več bo potrebno vlagati ne samo v strokovne kadre ZSSS in SDPZ, temveč tudi v znanje sindikalnih zaupnikov. Pri tem se soočamo z dejstvom, da sindikalni zaupniki zaradi obremenjenosti z delom v podjetju s težavo najdejo čas za odsotnost zaradi izobraževanja, včasih je težava celo dovoljenje delodajalca. Skupaj moramo ta izziv premagati in vlagati v največji kapital, ki ga imamo, znanje. V okviru ZSSS deluje Sindikalna akademija, ki izvaja obsežen program stopnjevanega izobraževanja. Le-ta izvajajo usposobljeni in izkušeni predavatelji, po celotnem območju republike Slovenije, v sindikalnih pisarnah ZSSS. SDPZ svojim zaupnikom redno posreduje informacijo o razporedu izvedbe seminarjev in spodbuja člane k udeležbi. Pri tem poudarjamo, da izobraževanja niso potrebni zgolj predsedniki, temveč vsi sindikalni zaupniki, pa tudi člani, ki jih vprašanja zanimajo in ki se bodo morda v bodoče lotili izziva in prevzeli funkcije v organih SDPZ. Predsedniki naj torej vabila posredujejo čim širše, da dosežemo čim več ljudi, ki si želijo vedeti več!

Določena izobraževanja smo izvedli tudi s pomočjo notranjih ali zunanjih strokovnjakov, v organizaciji SDPZ. Naj jih naštejemo nekaj:

- 2019: Postojna: Mednarodni posvet sindikatov v dejavnosti prometa in zvez o problematiki panoge
- 2019: Novo mesto: Uspešna pogajanja in predstavitev projekta »Za krepitev socialnega dialoga«
- 2022: Ankaran: izobraževanje v okviru Sindikalne akademije ZSSS na temo obračuna plač in plačilnih list
- 2023: Topolšica: posvet na temo: »Učinkovito varstvo zaposlenih na področju varnosti in zdravja pri delu«

Strokovne razprave in posveti na temo:

- 2020: Obvezno dodatno poklicno zavarovanje
- 2020: Delovni časa mobilnega osebja.
- 2022: Delovni čas mobilnega osebja. pravica do polurnega plačanega odmora

VI. MEDNARODNO SODELOVANJE

Že nekaj let smo člani Evropske federacije delavcev v prometu (European Transport Worker's Federation). Vključili smo se v letu 2020 in kmalu ugotovili vse prednosti evropskega povezovanja. Tudi ETF deluje na način, da deluje po različnih sekcijah, pri čemer smo najbolj aktivni na področju tovornega prometa in cestnega potniškega prometa.

Poleg tega redno spremljamo tudi novice, ki nam jih posreduje ETF, pa tudi sodelujemo pri odmevnih akcijah, tako s pismi podpore, kot z udeležbo pri aktivnostih. V letu 2023 smo sodelovali pri obsežni akciji ozaveščanja o utrujenosti voznikov, kjer smo dne 21.6.2023 delili materiale na postajališčih, izvedli pa smo tudi tiskovno konferenco.

Sindikata delavcev prometa in zvez je sodeloval tudi v akcijah, kako preprečiti nova poslabševanja Uredbe 561/06, ki naj bi še poslabšala utrujenost voznikov. Zato smo predlagali MZI, da zavzame stališče proti predlaganim spremembam. Gre za spremembe, ki še bolj obremenjujejo voznika in slabšajo prometno varnost, omogočajo zamike počitkov, nikjer pa ni govora o tem, da se počitek naslednji dan sorazmerno podaljša. To pomeni utrujene voznike za volanom. Pri 12 dnevem času vožnje na občasnih prevozih je bilo sedaj določeno, da lahko voznik opravlja tak prevoz z isto skupino v več državah. Nov predlog pa pomeni, da bi lahko voznik v svoji državi 12 dni vozil vsak dan drugo skupino brez ustreznega tedenskega počitka.

V zadnjem obdobju se veliko govori o pomanjkanju voznikov, strinjamo se, da je potrebno veliko truda vseh nas, da se panoga in poklic voznika napravi bolj varna in privlačna za nove zaposlene. Nikakor pa ne more biti rešitev dodatna obremenitev obstoječega kadra, ki bo posledično še bolj intenzivno zapuščal dejavnost. V okviru pogajanj smo se povezali tudi z našimi evropskimi predstavniki v Evropskem parlamentu, v okviru ETF pa se v tem obdobju pripravljamo tudi nadaljnja akcija in pritisk na odločevalce.

Hkrati SDPZ redno opravlja tudi poročanje Komisiji EU. Gre za obveznost držav članic iz 17. člena Uredbe (ES) št. 561/2006 ter 13. člena Direktive 2002/15/ES, kjer so vključeni tudi socialni partnerji.

V rednem kontaktu smo tudi z organizacijo ELA (European Labour Authority), ki je bil ustanovljen, da bi državam članicam in Evropski komisiji pomagal zagotoviti, da se pravila EU o mobilnosti delovne sile in koordinaciji sistemov socialne varnosti izvršujejo pravično, preprosto in učinkovito. Evropski organ za delo ima pomembno vlogo tudi pri olajševanju in zagotavljanju učinkovite mobilnosti delovne sile v Evropi, zlasti z dejavnostmi evropskih služb za zaposlovanje (EURES). V letu 2023 se je mednarodna delegacija ELA mudila v Sloveniji, izvedli smo sestanek v naših prostorih in opozorili predvsem na težave s koordinacijo različnih pristojnosti slovenskih inšpektoratov.

VII. DELAVSKA ENOTNOST IN INFORMIRANJE ČLANSTVA

Vsi člani Sindikata delavcev prometa in zvez prejemajo Delavsko enotnost od leta 2005 dalje na domači naslov.

Naše glasilo Delavska enotnost je in ostaja najpomembnejši informacijski kanal v ZSSS in SDPZ. V razmerah, ko se v družbi soočamo z vse večjim podrejanjem medijev politiki in kapitalu, je lastno sindikalno glasilo tisto informacijsko sredstvo, ki ga potrebuje vsak član sindikata. Le od informiranih članov lahko pričakujemo, da bodo dajali svoj prispevek k učinkovitejšemu delu svojega sindikata, in da se bodo zmeraj, kadar bodo razmere to narekovale, odzvali k aktivnostim, ki jih organizira njihov sindikat.

SDPZ je članstvo o najaktualnejših zadevah informiral tudi preko lastnih spletnih strani <http://www.sindikatsdpz.si> in Facebooka, informacije pa včasih posredujemo tudi preko zbranih elektronskih naslovov članov (želimo si še okrepitve te baze podatkov). Informacije so dostopne tudi preko portala ZSSS <http://www.zsss.si>, kjer je poleg ostalih zadev možno v živo spremljati tudi vse tiskovne konference, seveda tudi tiste, na katerih sodeluje predstavnik našega sindikata. Poleg tega je ZSSS aktivna tudi na ostalih socialnih omrežjih.

VIII. FINANCIRANJE

Članarina za člane SDPZ znaša 1 % bruto plače, enaka višina znaša tudi za ostale člane ZSSS v zasebnem sektorju. Po posameznih sindikatih dejavnosti prihaja do razlik pri delitvi na nižjih nivojih glede na sklepe njihovih organov, ki pa v osnovni delitvi celotne članarine ni drugačen, in sicer:

- 30 % za sindikat v podjetju
- 70 % za delovanje na višjih nivojih, in sicer:
 - 30 % za delovanje območnih organizacij
 - 37,1 % za delovanje sindikata dejavnosti na republiški ravni
 - 12,9 % za delovanje ZSSS
 - 20 % namenski sklad za primer stavke.

Navedena delitev je v skladu s sprejetimi finančnimi dokumenti na nivoju ZSSS in sprejetimi dokumenti ter spremembami in dopolnitvami le-teh na organih SDPZ.

Sredstva zbiramo na članarinskem računu pri Delavski hranilnici, ki se ob mesečnih prilivih takoj neposredno prenakažejo na ZSSS z njeno terensko organiziranostjo, kar zagotavlja točen pregled nad nakazanimi sredstvi. Tak način nam omogoča, ob sedanjem načrtovanju, normalno poslovanje in pravočasno pokrivanje vseh obveznosti.

Iz sredstev, ki se zbirajo za delovanje na višjih nivojih, se vodijo vse aktivnosti. V kolikor teh sredstev ne bi bilo, tudi ne bi bilo usklajevanja plač, regresa, kolektivnih pogodb in pravic, ki iz njih izhajajo. Delovanje na ravni evropske zakonodaje, slovenske zakonodaje, sodelovanje v organih odločanja institucij, ki so za nas pomembne (ZZZS, KAD, ESS, ZPIZ, ZZRS,), sodelovanje z Ministrstvi, inšpekcijskimi službami, drugimi sindikati, javne manifestacije, medijsko pojavljanje, vlaganje v zunanjo podobo, vse to so stvari, ki so ključne za interese zaposlenih in obstoj sindikatov ter sindikalnega gibanja. Vsako strokovno mnenje je plod truda in časa visoko usposobljenega strokovnjaka, vsak razgovor z odvetnikom stane, za sestavo predloga pritožbe ali tožbe pa so ti zneski še višji. Članu iz sredstev članarine zagotavljamo tudi izvod Delavske

enotnosti na njegov domači naslov, plačilo nezgodnega zavarovanja za primer smrti zaradi nezgode, invalidnosti zaradi nezgode in smrti zaradi bolezni. V primerih socialne ogroženosti ali ob naravnih nesrečah članom izplačujemo solidarnostne pomoči, zagotavljamo počitnikovanje v objektih sindikalnega turizma.

V času odsotnosti zaradi Covid-19 smo izplačevali višje solidarnostne pomoči oziroma spremenili Pravilnik o dodelitvi solidarnostnih pomoči, tako, da je upravičencev več. Hkrati smo v obdobju, ko zaradi epidemije ni bilo mogoče izvesti našega programa v celoti (ekskurzije, posveti, športne igre), denar namenili za nakup daril za vse člane. V letu 2023, ko so bili nekateri naši člani prizadeti v poplavah, smo se s sklepom odločili, da bomo denarna sredstva, namenjena strokovni ekskurziji, v celoti namenili povišanju fonda solidarnostnih pomoči. Tudi to je sindikalizem, solidarnost, da stojimo skupaj, ko je kdo od naših tovarišev v stiski.

Še vedno vztrajamo pri podani pobudi, da bi socialni partnerji, ki vodimo socialni dialog na državni ravni začeli aktivnosti, za doseg plačila teh aktivnosti. S tem bi spremenili situacijo, ki bremeni vse nas, da svoja sredstva in trud vlagamo v doseganje pravic, ki veljajo tudi za nečlane in člane rumenih sindikatov, ki članarino porabljajo za nesindikalne ugodnosti in darila, ne pa za izvajanje programa.

Le urejeno financiranje bo omogočilo vzpostavitev sodobnega informacijskega sistema, zaposlovanja in usposabljanja strokovnih kadrov in s tem nadaljnjo utrjevanje SDPZ, kot tudi ZSSS kot največje in najmočnejše sindikalne organizacije v Sloveniji.

IX. PLAKETE IN PRIZNANJA

V obdobju od zadnje skupščine SDPZ smo vsako leto podelili tudi plakete in priznanja SDPZ najzaslužnejšim članom sindikate, in sicer so jih prejeli:

v letu 2018:

- Emi Danko, članica sindikata v družbi Pošte Slovenije, PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana;
- Marko Humar, član NO v družbi Avrigo Nova Gorica;
- Hranislav Lončar, član sindikata v družbi Avrigo Nova Gorica;
- Miloš Radić, predsednik sindikata v družbi Pošte Slovenije, PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana in predsednik Odbora za Pošto;
- Božidar Rauš, predsednik sindikata v družbi GVO Maribor;
- Pavla Selič, predsednica NO v družbi Pošte Slovenije, PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe in
- Branko Toplak, predsednik sindikata v družbi Marprom Maribor.

v letu 2019:

- Darko Buzuk, član IO sindikata v družbi Pošte Slovenije, PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana
- Miran Černesl, član IO v družbi Pošte Slovenije, PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
- Peter Helbel, predsednik sindikata v družbi Pošte Slovenije, PE Celje

- Ermin Novak, član IO v družbi Pošte Slovenije, PE Murska Sobota po združitvi s Pošto Slovenije, PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe pa član NO
- Frenk Plankar, član IO sindikata v družbi Pošte Slovenije, PE Ljubljana in PE PLC Ljubljana
- Ivan Senica, član sindikata v družbi Nomago

v letu 2020:

- Benčina Marko, član IO sindikata Pošte Slovenije, PE Ljubljana in PE PLC
- Berdnik Bojan, namestnik predsednika sindikata družbe Nomago
- Jurkovič Peter, član sindikata Pošte Slovenije, PE Maribor, PE PLC Maribor in uprava družbe
- Robert Mavri, član sindikata družbe Nomago
- Stojnšek Mitja, predsednik predsedstva SDPZ Dars

v letu 2022

- Irena Bevc Napotnik, članica sindikata v Pošti Slovenije, PE Celje
- Janja Kozole, članica IO SDPZ v Nomagu
- Aleksandra Mežnar, članica sindikata v Nomagu.

Na nivoju ZSSS je v letu 2019 Plaketo ZSSS prejela Pogajalska skupina sindikata SDPZ Pošte Slovenije.

X. GIBANJE ČLANSTVA V SINDIKATU SDPZ

V sindikatu SDPZ se vključujejo zaposleni v dejavnosti prometa in zvez.

V SDPZ se lahko vključijo delavci iz družb, ki opravljajo naslednje dejavnosti kot pretežne dejavnosti:

H PROMET IN SKLADIŠČENJE

- 49 Kopenski promet; cevovodni transport
- 50 Vodni promet
- 51 Zračni promet
- 52 Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti
- 53 Poštna in kurirska dejavnost

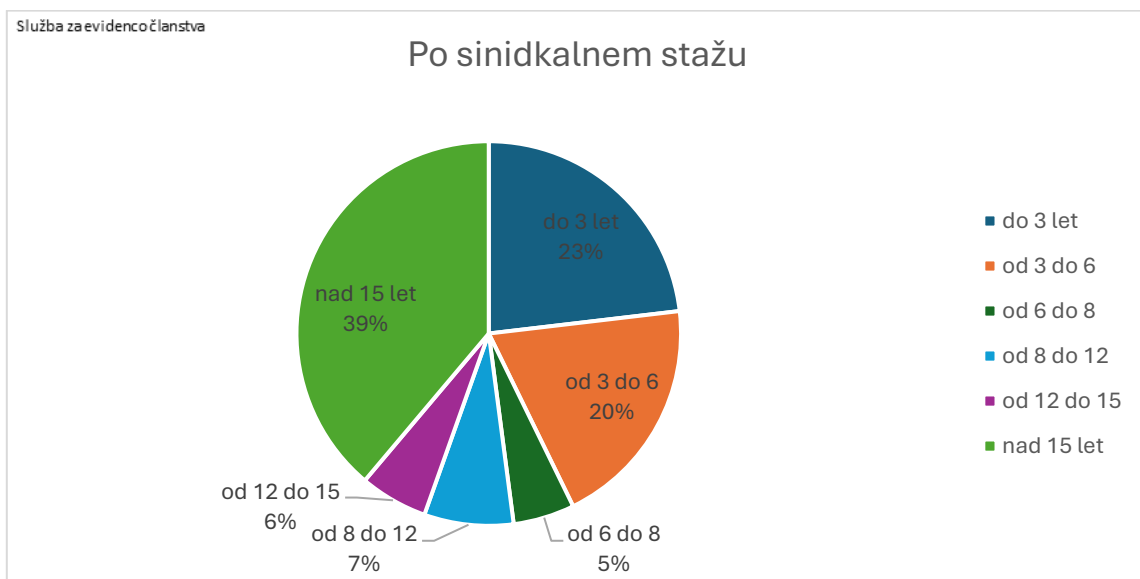
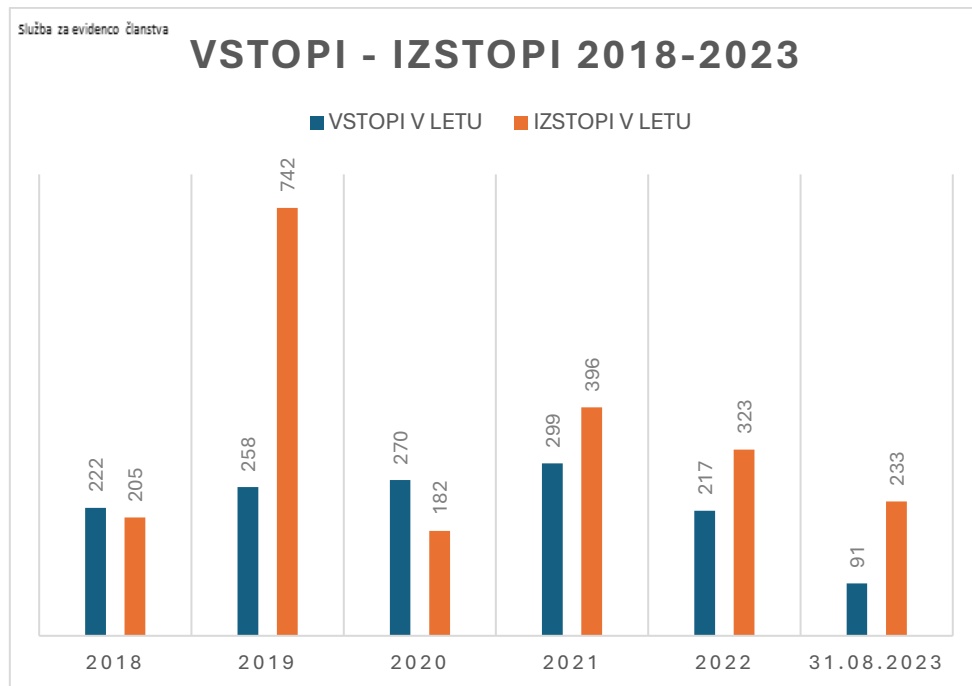
F GRADBENIŠTVO

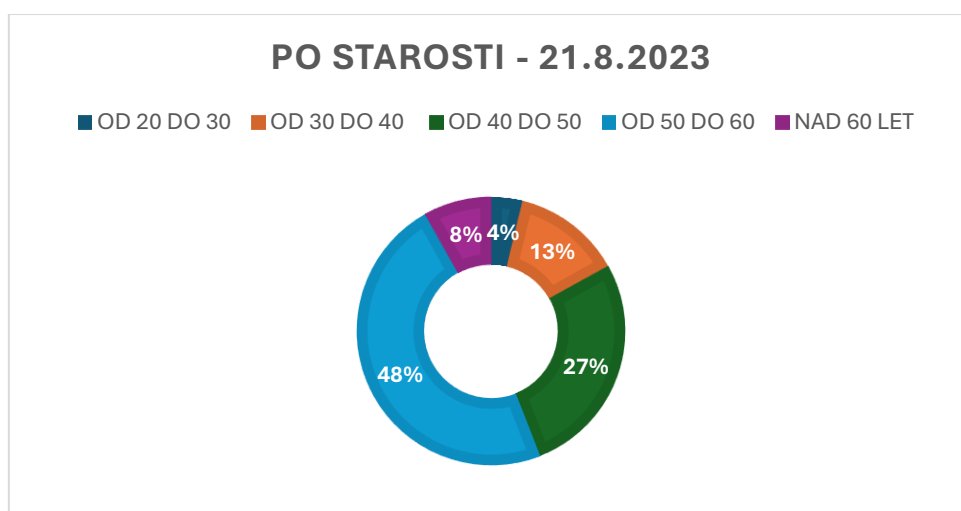
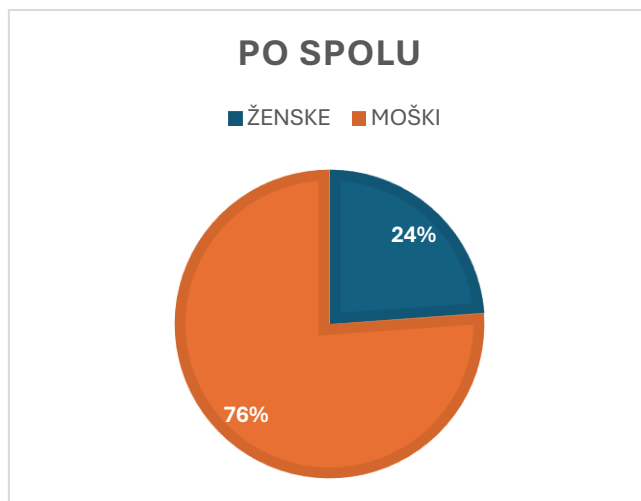
- 42.11 Gradnja cest
- 42.22 Gradnja objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije

J INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI

- 61 Telekomunikaijske dejavnosti
- 62 Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti
- 63 Druge informacijske dejavnosti

Gibanje članstva v našem sindikatu od 2018 do 2022:

XI. ŠPORTNA IN REKREATIVNA DEJAVNOST

Ne samo skrb za zaposlene, sindikat povezuje tudi medsebojno druženje. Vsakoletna sprostitvev je tako nagrada za člane, pa tudi priložnost z izmenjavo dobrih in slabih praks in tkanje novih povezav in prijateljstev. Sindikat SDPZ zato že tradicionalno enkrat na leto organizira srečanje članov, ki je športno obarvano. V zadnjem mandatnem obdobju so bile okoliščine na žalost take, da onemogočile vsakoletno izvedbo športno družabnega srečanja. V letu 2019 nam je uspelo srečanje izvesti v Kamniški Bistrici, nato pa sta dve leti srečanja odpadli zaradi epidemije, v letu 2022 pa zaradi slabega vremena. V letu 2023 se nam je ponovno uspelo srečati v Komendi. Celotne stroške izvedbe iger krije sindikat dejavnosti, sindikati družb pa poskrbijo za prevoz udeležencev.

XII. POČITNIŠKA DEJAVNOST

Sindikata dejavnosti za svoje člane zagotavlja tudi možnost letovanja v počitniških kapacitetah v lasti SDPZ. SDPZ razpolaga z lastnimi kapacitetami, ki so na razpolago vsem članom.

Na razpolago so: apartma v Novigradu, dva apartmaja v Termah Olimie ter štiri apartmaji v Bučanjih pri Nerezinah (Mali Lošinj). S stalnimi vlaganji in prenovitvami skrbimo, da so prostori sodobni, vzdrževani in nudijo prijetno bivanje vsem našim članom, hkrati pa zagotavljamo ceno, ki je bistveno nižja od cen na trgu. V kolikor apartmaje ponudimo zunanjim interesentom, je cena zanje višja.

V Termah Olimie je bilo omogočeno koriščenje turističnih bonov 2020.

XIII. ZAKLJUČEK

Uspešnost dela posameznega sindikata je vedno relativna. Zmeraj se najde kdo, ki ima občutek, da se zanj ni naredilo dovolj. Toliko večjo odgovornost nosimo sindikalni zaupniki in člani organov, ki smo nenehno pod budnim očesom na eni strani članstva in na drugi strani pritiskov delodajalskih združenj in vodstev podjetij. Na koncu pa je na vseh nas, da sprejmemo odločitev in poiščemo pravo pot, ki bo pripeljala do maksimalnega učinka za zaposlene. Taka odločitev je velikokrat težka, saj rezultat, ki je optimalen v danem trenutku ni nujno tudi zadovoljujoč za vse. Ob vsem vloženem trudu je včasih najtežji del ravno občutek, da člani vloženih skrbi in časa pogajalcev, predsednikov, zaupnikov ne opazijo. Kljub temu si upamo trditi, da SDPZ lahko svoje delo opraviči z rezultati, ki jih vsakokrat predstavimo na razširjenih sejah republiškega odbora.

Vsak izmed predsednikov in zaupnikov je lahko ponosen na svoje delo. Že dejstvo, da ste se odločili za vstop v sindikat in za prevzem odgovornosti, ki jo prinaša voljena funkcija, pomeni, da vam ni vseeno za druge, za vaše kolege, sodelavce. Skrb za druge in solidarnost je kljub temu, da ne gre za priljubljene izraze v današnjem času, še vedno vodilo sindikalnega udejstvovanja. Zgodovina nas uči, da samo povezani posamezniki lahko dosežemo skupne cilje. Zato je sindikalizem eno ključnih gibanj, ki se lahko zoperstavi individualizmu, ki nas cepi, ločuje, dela osamljene, nebogljene in prepuščene manipulacijam in propagandi lepega novega sveta. Hvala vam vsem, da ste del tega gibanja in da svojo življenjsko energijo namenjate skupnemu dobremu. Kljub občutku, da je tako delo nenagrajeno, da ne prinaša neposredne koristi in da včasih celo škoduje našim zasebnim interesom, si je treba na dolgi rok priznati, da ni nič bolj zadovoljujočega, kot občutek, da smo koristni, da smo nekomu pomagali, da pripomoremo delček k temu, da je vsakdan vseh nas malce lepši.

Našim članom je potrebno dati občutek, da niso sami, da smo med sabo povezani in da si skupaj prizadevamo za doseg naših skupnih interesov. Na drugi strani pa jih je potrebno motivirati, da bodo odgovorni tudi pri spremljanju lastnega socialnega položaja, za ohranjanje delovnega mesta, za uveljavljanje svojih pravic.

Naši programi in vizija morajo temeljiti na aktualni problematiki, na področjih, kjer so rešitve nujne, naše delo mora biti uporabno in koristno, predvsem pa mora služiti temu za kar smo bili ustanovljeni.

SDPZ ni le beseda, gre za živo organizacijo s svojo voljo, močjo, potenciali. Prepoznamo najprej potencialne, ki jih nosimo v sebi, nato pa jih priznajmo tudi svojim kolegom in sindikalnim sodelavcem. Pred nami so pomembne naloge, sestavljene iz dolgoročnih ciljev in celim kupom majhnih, etapnih ciljev. Vsak, še tako droben uspeh naj nam bo spodbuda za nadaljnje delo in dokaz, da je naša pot pravilna. Kljub velikim izzivom, ki so pred nami, smo prepričani, da bomo delu kos in da bo poročilo naslednjega petletnega obdobja vključevalo veliko novih dosežkov in pa predvsem rast in pomladitev našega članstva.

Viri:

- Arhiv SDPZ
- Delavska enotnost
- AJPES
- SURS
- Standardna klasifikacija dejavnosti 2008
- spletne strani partnerjev

Pri pripravi poročila so sodelovali:

- Saška Kiara Kumer
- Branka Gržinič
- Emil Prohan
- Irena Vidic
- Petra Arapović
- Božidar Rauš
- Jože Fric
- Mitja Stojnšek